

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De contentione Paulini, & Apolinaris Laodice[n]sis nouatione, & Meletij
philosophia, & pia in Deum affectione: Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

stratione successor Liberii : vir sanè propter vitæ præstabilis ornamenta insignis : qui quoad eius fieri poterat, doctrinam apostolicam assiduè tutatus est. Ut autem lex, quæ dixi modò, maiorem haberet autoritatem, misit cum eadem Saporem, virum id temporis propter nominis & famæ celebritatem facile præstantissimum. cui dedit in mandatis, ut tum Arianæ blasphemiae præcones, tanquam feras quasdam agrestes ex sacrosanctis templis exigeret, tum optimos pastores sanctis eorum gregibus restitueret.

De contentione Paulini, & Apolinaris Laodicensis nouatione, & Meletij philosophia, & pia in Deum affectione: CAP. III.

Quanquam verò istud mandatum apud singulas gentes sine contentione conficiebatur: tamen Antiochiæ urbis totius Orientis primariæ, discordiæ flamma de eo incensa fuit: quæ ita se habet. Doctrinæ apostolicæ propugnatores, vti ante dictum est, erant in duas partes diuisi: quarum vna statim post insidias contra Eustatum magnū comparatas, Arrianam nequitiam detestata, conuentus separatim egit, Paulinumque habuit antistitem: altera post Euzonium ordinatum episcopum, ab impiis Arrianis sevnà cù Meletio viro insigni, segregans, & pericula illa, quæ recensuimus, subiēs, sapiētissima Meletii doctrina gubernata est. Porrò autem Apolinaris Laodicēsis, alteri iā parti se ducē præbuit: qui tametsi pietatis personā in duebat, & doctrinæ apostolicæ patrociniū suscipere videbatur, paulò pōst tamē se eiusdē aduersarium esse palam prodidit. Etenim de natura diuina differens, oratione plane adulterina vsus est: quippe in ea dignitatum gradus constituēre, & œconomię Christi mysterium imperfectum affirmare, & animā rationis participē, cui corporis moderatio commissa est, salute, quæ per Christum nobis parta est, priuatam dicere non dubitauit. Nam hanc animam, vti eius ferebat opinio, dei verbum nō sumpfit, neq; ei vel medicari, vel ullum honorem tribuere dignatum est: sed corpus terrenum à potestatibus, quæ sensum oculorum effugiunt, veneratione affici, animam autē, quæ est ad imaginem dei creata, infrā manere, labe peccati

oo alperfam

THEODOR. HISTOR.

ipsam afferuit, Multas itē alias pestiferas opiniones, ppter
mentē errore & ignoratione cæcatam docuit. Nam interdū
carnem Christi à sancta virgine sumptam esse, nonnunq; ea
simul cum deo verbo è cælo descendisse, aliquando ipsum
verbū dei carnē factū esse illud quidē, sed à nobis nihil ac-
cepisse confessus est. Alias quoq; fabulas & nugas diuinis
adiunxit promissionibus, quas in præsentia persensere su-
peruacaneum arbitror. Iste dum eiusmodi opiniones doce-
bat, non suos solum illarum contagione contaminauit, ve-
rū etiā earundem labem in nonnullos è nostris trāsfudit.
Qui tamē postea cū suā ipsorum tenuitatem perspicerent,
oculosq; ad ecclesiæ splendorē conuerterēt, omnes, paucis
quibusdā exceptis, ad ecclesiæ quidē cōmunionē se recepe-
rūt, sed morbū, quo ante erant infecti, nō depulerunt à se,
sed eundē in animos nōnullorū, qui dudum fide robusti ac
valentes erant, infuderunt. Ex hac radice lethalis illa perni-
cies enascebatur, quæ assueuauit vnā carnis & diuinitatis
Christi naturam esse, quæq; diuinitatem vnigeniti dei filii
pas̄lam esse docuit: & alia quoq; nonnulla, quæ cū in popu-
lo, tum in sacerdotibus magnā discordiā concitauit. Sed i-
sta quidem postea acciderunt. Id temporis autem aduentan-
te Antiochiam Sapore duce, cum legem Gratiani ostendis-
set, Paulinus se à partibus Damasi stare cōstanter affirmat.
Idē quoq; affirmat, morbo erroris sui occultato, Apollina-
ris. At diuinus ille Meletius, se & quietē gesit, & ab eoru
contentione continuit. Flauianus verò, vir sapiētissimus,
qui adhuc fuit ex numero presbyterorū, ad Paulinū, duce
audiēte, sic verba facit: Si Damasi cōmunionē, o amice, am-
plete, nobis tuæ & illius doctrinæ cōfensum cognatio-
nemque manifestò cōmonstra. Nam ille vnam trinitatis ef-
fentiā confitetur, tresque personas palam prædicat: at tu cō
tra, personarum trinitatē penitus tollis. Quare ostende do-
ctrinæ cōfensum, & ecclesiæ capesse, vt lex iubet. Qui cū
illi os hac refutatione obturasset, ita Apollinarem alloqui-
tur: Demiror o amice, te non solum tam impudenter velle
veritati repugnare, cū certò scias, Damasum, virū sanè ad-
mirabile, affirmare, perfectam nostram naturā à Deo Verbo
sumptā esse, verū etiam contrariam opinionē docere. Nā
mentē nostram salute priuas tu quidem. Quod si nos hęc
tibi

tibi obiectando, falsa dicimus, iam ergo tute nouam doctrinam à te primum in lucem editam denega: Damasi doctrinā amplectere, & sacrosanctas ecclesias capesse. Cum autē sapiensissimus Flauianus certis verisque rationibus eorum compressisset audaciā, Meletius, vir omniū mansuetissimus, comiter admodum & benignè Paulinū compellat his verbis: Quoniā & mihi istarū ouiū, p̄curationē cōmisit dominus, & tu aliarum curam suscepisti, ipsaq; oues inter ipsas veræ pietatis communione consentiunt, greges, o amice, cōcordiae vinculis coniungamus, & contentionem de primatu dirimamus. Et cum oues cōmuniter pascamus, cōmunem illis rite moderandis curam adhibeamus. Quod si sedes contentionem gignit, ego hanc contentionem à nobis repelle re conabor. Nam ponamus, quæso, in ea librum euangelii, & vtrinq; nos sedeamus. Quod si ipse prius ē vita abiero, tu solus, amice, gregem moderaberis: sīn autem tibi illud contigerit, ego rursus curam ouium pro virili geram, Verū tametsi ista placidē & leniter à Meletio dicebatur, Paulinus tamen illis minimè acquieuit. Itaque dux Sapores, eorum, quæ vtrinque dicta erant, iudex constitutus, Magno Meletio ecclesias tradidit: Paulinus autem ouiū, quas ab initio à reliquis segregauerat, antistes permanxit.

De Eusebio episcopo Samosatenſi.

CAP. III.

APOLLINARIS VERÒ AB ECCLESiarum gubernatione repul-
sus, deinceps doctrinam quam ipse recēs excogitarat,
palam prædicare, & se principem sectar profiteri cœ-
pit. Est quidē ex multo maxima parte Laodiceæ cōmora-
tus. Antiochiae autē iam pridē Vitali manus imposuerat, vi-
ro ob singulare & eximium viuendi genus magnopere no-
bilitato, & doctrina quidem instituto apostolica, postea ta-
men erroris labe inquinato. Diuinus verò Meletius, Dio-
dorū illum, cuius ante mentionem feci, qui nauem ec-
clesiæ in grauissima tempestate incolumem seruauerat,
Tarsi pastorem designauit, Ciliciumq; gentē ei cōcredidit.
Episcopū autem Apameæ, Ioannem creauit, qui illustri ge-
nere ortus quidem fuit, sed suis ipsius recte factis, multi-